

Слова в коханні

Гі де Мопассан

Неділя

Любий мій, товстий півнику!

Ти не, пишеш до мене, я тебе не бачу більше, ти ніколи до мене не заходиш. Розлюбив? За що ж? Чим я перед тобою завинила? Скажи мені правду, благаю тебе, моє золотко! Я ж тебе так люблю, так люблю! Я б хотіла, щоб ти завжди був біля мене, хотіла б пригортати тебе щохвилини, називаючи тебе, моє серденько, мій котику, всіма, які тільки можу вигадати іменами. Я кохаю, я кохаю, я кохаю тебе, мій півнику хороший!

Твоя курочка Софі Понеділок

Мила моя!

Ти ані слова не зрозумієш із того, що я мушу тобі казати. Байдуже. Якщо мій лист випадково попадеться на очі іншій якійсь жінці, може, він їй стане в пригоді.

Коли б ти була глуха й німа, я, безперечно, кохав би тебе довго-предовго. Біда, власне, в тому, що ти говориш. От і все. Поет сказав:

Ти — тільки скрипка та, що я мелодій чари Смичком звияжницьким пробуджую у ній.

Як ніжний спів дзвенить в порожняві гітари,

Співа моя душа в твоїй душі пустій.

В коханні, бачиш-но, повинна співати душа, повинні співати мрії. Та для того, щоб мрії співали, не треба їх перепиняти. Розмовляючи між двома поцілунками, ми перепинямо безумну мрію, яка виповнює душі,— коли то тільки не слова величні та високі; а величні та високі слова не бринять звичайно в голівках у. молодих гарненьких дівчат.

Ти нічого не розумієш, правда? Тим краще. Далі. Ти, нема що й казати, одна з найчарівніших, найзвабливіших жінок, яких мені доводилось бачити.

Чи є на світі очі, де світилось би більше солодких снів, більше таємних обіцянок, більше безмежної любові? Вірю, нема. І коли твої уста усміхаються, а між ними блискають зубки, — здається, ніби з цих чарівних уст рине невимовно принадна музика, щось, як у казці, гарне, щось таке прекрасне, від чого хочеться безумно плакати.

А ти промовляєш тоді спокійно:

— Милий мій, товстий кролику!

Тоді мені здається, що я входжу, от просто входжу до тебе в голівку і бачу, як живе, як рухається твоя душа — маленька душа маленької жінки, вродливої, милої, але... і це мене, бачиш-но, це мене мучить. Я волів би нічого там не бачити.

Ти все ще нічогісінько не розумієш, правда? Я так і думав.

Пам'ятаєш, як ти вперше прийшла до мене? Ти ввійшла несподівано, пахощами

фіалок віяло від твоєї одежі. Ми довго дивились одне на одного, не кажучи ні слова, потім злилися в шалених обіймах... потім... потім до самого ранку ми не сказали з тобою й півслова.

Зате під час прощання руки в нас тремтіли, а очі промовляли про речі, про речі... про такі речі, яких ніякою мовою не висловити. Так принаймні мені здавалось. І тихенько, ідучи вже від мене, ти кинула: "До побачення". Це були єдині твої слова того разу. Але ти ніколи не уявиш собі, які чудові мрії ти по собі залишила, якою я тебе малював собі, які думки й почування у тобі згадував!

Бач, люба моя, для людей хоч трохи витончених, хоч трохи вищих від маси, кохання — це такий складний інструмент, що найменша дрібниця може його розстроїти.

Ви, жінки, ви ніколи не помічаєте смішного в ті хвилини, коли кохаєте, і комізм деяких виразів вас тоді не вражає.

Чому слово, цілком природне в устах тоненької брюнетки, фальшиво бринить, коли його вимовляє товста блондинка? Чому той самий жест видається в одній ніжно-голубливий, а в інших — непристойний? Чому бувають пестощі, чарівні для нас, коли ними обдаровує ця жінка, і обтяжливо-неприємні, коли мусимо їх приймати від тієї? Чому? Тому, що скрізь, а надто в коханні, треба повної гармонії, безумовної злагоди рухів, голосу, слів, ніжних виразів з тією особою, що ото діє, промовляє, виявляє себе, з її віком, постаттю, кольором волосся, вродою обличчя.

Жінка, яка ввійшла в тридцять п'ятий рік, у цю пору великих бурхливих пристрастей, а зберегла, проте, щось від колишньої, властивої двадцятирічним жінкам любовної пустотливості і не розуміє, що їй треба не так уже висловлюватись, не так і обнімати і по-іншому дивитись, що вона тепер більше не Джульєтта, а Дідова, розчарує дев'ять чоловіків з десятих, хоч, може, самі вони й не зрозуміють причини свого розчарування.

Зрозуміла? Ні? Я ж цього був певен.

Відколи ти дала собі волю виявляти свої дочуття у слові,— все кінчилось для мене, люба моя.

Іноді ми зливалися на кілька хвилин в обіймах, у нескінченному поцілунку, коли в солодкій млості заплісуються очі, так ніби той поцілунок хоче втекти від погляду, щоб повніше зберегтися в позбавленій світла, обезумілій душі. І от — тільки розімкнуться уста — ти кажеш, було, дзвінко сміючись: "Як добре, товстий мій песику!"

Я ладен був тебе за це вбити.

Ти наділяла мене послідовно всіма назвами тварин та овочів, які лише вчитала, напевне, в "Домашній господарці", в "Довершеному садівникові" та в "Елементарному природознавстві для початкових класів". Та це все ще нічого.

Любовне злиття — це брутальна, тваринна річ, особливо коли про нього думати. Мюссе сказав:

Ще пам'ятаю я ті спазми пожадливості,
Цілунок пристрасні, розпалені тіла,
І зуби зціплені, і зимний піт чола.~

Небесні хвилі це... або... або жахливі!

Або смішні, додаю від себе! О бідолашна моя дитино, який глузливиий демон, який лихий порадник навіває тобі слова... в кінці?

Я пам'ятаю їх, я маю їх цілу колекцію, та не хочу тут, кохаючи тебе, наводити.

Далі. Тобі зовсім бракує такту, ти завжди можеш прохопитися екзальтованим "люблю тебе" саме в таку хвилину, що я ледве-ледве стримую сміх. Бо ж бувають моменти, коли "люблю тебе" так не на місці, ніби це — непристойне слово.

Ти, проте, нічого не розумієш.

Багато є жінок, що теж, читаючи ці рядки, не зрозуміли б їх і вважали б мене за дурня. Байдуже! Зголоднілі люди їдять хапаючись, не добираючи смаку, але люди витончені раз у раз вередують, і нелегко буває догодити їм стравою. А кохання це ж, власне, і є своєрідне куховарство.

Ось чого я тільки ніяк не можу збагнути: чому жіноцтво, що так добре знається на чарівній силі тонких, ажурних шовкових панчішок, на привабливості кольорів і відтінків, на солодкій знадливості дорогого, захованого у глибині білизни мережива, на витонченому спідньому одязі, на хвилюючій чарівності таємничих розкошів, на всіх тонкощах і таємницях туалету, — чому те саме жіноцтво не відчуває тієї неподоланної відрази, що виникає в нас від слів, не до речі сказаних чи по-дурному ніжних?

Брутальне, різке слово іноді має чудодійну силу, підстьобує тіло, вражає в саме серце. Такі слова доречні під час бою. Хіба, наприклад, відповідь Камброні 6 ворогам — не прекрасна? Для всього є свій час. Та треба також уміти мовчати і уникати в певні хвилини фраз із романів Поль де Кока.

Обіймаю тебе палко, лише з умовою: не говори більше ні слова.

Рене